

Sygn. akt IV U 574/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2017 roku

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Robert Grygiel

Protokolant starszy sekretarz sądowy Karina Zbroińska

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2017 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy S. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o składki

na skutek odwołania S. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 21 marca 2017 roku Nr (...)RKS/ (...)

1. **oddala odwołanie;**

2. **zasądza od S. C. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt IV U 574/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 marca 2017 roku, nr (...)RKS/ (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. określił wysokość zadłużenia S. C. z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne (w zakresie nr deklaracji 01-39) za okres od sierpnia 2016 roku do października 2016 roku na kwotę 866,85 zł oraz odsetki naliczone na dzień 21 marca 2017 roku w kwocie 30,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zgodnie z kolei z art. 32 ustawy, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenia zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Zgodnie

z art. 47 ust. 1 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

1. do 10 dnia następnego miesiąca – dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
2. do 5 dnia następnego miesiąca – dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
3. do 15 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników.

W dalszej kolejności organ rentowy wskazał, że zawiadomił S. C.

o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności

z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne, wzywając go jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Przeprowadzone w sprawie postępowanie wyjaśniające wykazało, że na rachunek ZUS-u nie zostały przekazane wpłaty za miesiące, w których płatnik był zwolniony

z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej i jednocześnie na koncie płatnika nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek, które mogłyby podlegać zaliczeniu

z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek. W związku z powyższym, na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, określono wysokość należności z tytułu składek w kwocie podanej w sentencji decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł S. C., podnosząc że organ rentowy powołał się na przepis art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, że płatnik składek jest zobowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Tymczasem zgodnie z art. 4 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie jest on płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne. Odwołujący wskazał, że jest jedynym wspólnikiem (...) sp. z o.o., której ostatni prezes J. K. w marcu 2014 roku złożył rezygnację z pełnienia tej funkcji. Od tego czasu spółka nie posiada reprezentacji

i mimo podjęcia przez niego intensywnych poszukiwań osoby, która podjęłaby się prowadzenia spraw spółki jako prezes zarządu i wznowienia jej działalności, nie udało się znaleźć odpowiedniej osoby. Odwołujący wskazał, że spółka od czerwca 2014 roku nie prowadzi działalności gospodarczej z uwagi na brak organu uprawnionego do jej reprezentowania, a powołani pełnomocnicy C. Z.

i P. C. mieli za zadanie zakończyć bieżące interesy spółki i złożyć dokumenty stwierdzające brak prowadzenia działalności gospodarczej. Faktycznie od czerwca 2014 roku spółka dokonywała jedynie czynności niezbędne, prowadzące do faktycznego zamknięcia działalności i nie prowadziła żadnych operacji handlowych. W tej sytuacji niezrozumiałe jest, dlaczego decyzja ZUS-u obejmuje okres, kiedy nie była już prowadzona działalność gospodarcza. Ubezpieczony wskazał, że od dnia rezygnacji prezesa z pełnienia tej funkcji spółka nie posiada reprezentacji, w związku z czym niemożliwe było postawienie jej w stan likwidacji. Jako zaś że spółka nie ma żadnego majątku, nie ma on możliwości zbycia udziałów i przestania być jedynym udziałowcem spółki. Zdaniem ubezpieczonego nie jest on również w stanie samodzielnie prowadzić spraw spółki, a ustanowiony przez sąd kurator spółki nie wznowił prowadzenia działalności. Dodatkowo odwołujący zarzucił, że zaskarżona decyzja zawiera nieprawidłowe pouczenie o możliwości złożenia odwołania, tj. nie zawiera terminu ani sposobu jego złożenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz

o zasądzenie od odwołującego na jego rzecz kosztów postępowania sądowego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W objętym zaskarżoną decyzją okresie od sierpnia do października 2016 roku S. C. był jedynym wspólnikiem (...) sp. z o.o. we W. i za okres ten nie naliczył i nie odprowadził za siebie składek na ubezpieczenie zdrowotne, jak również nie wyrejestrował się z tego ubezpieczenia.

Powyższe okoliczności są między stronami niesporne.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek ubezpieczonego o zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy IV U 702/17 (poprzednio IV U 1773/15) Sądu Okręgowego w Częstochowie. W/w sprawa dotyczy ustalenia przez organ rentowy S. C., jako jedynemu wspólnikowi (...) sp. z o.o. we W., wysokości składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od sierpnia 2014 roku do lipca 2015 roku. Zdaniem Sądu Okręgowego rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie nie zależy zatem od rozstrzygnięcia jakie zapadnie w sprawie IV U 702/17, albowiem sprawy te dotyczą różnych okresów, a poglądy prawne wyrażone w ewentualnym rozstrzygnięciu w sprawie IVU 702/17 nie będą wiążące w niniejszym postępowaniu.

Przechodząc do meritum sprawy należy wskazać, że zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1793 ze zm.), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami

z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W myśl art. 67 ust. 1 ustawy, obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego uważa się za spełniony po zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego osoby podlegającej temu obowiązkowi zgodnie z przepisami art. 74-76 oraz opłaceniu składki w terminie i na zasadach określonych w ustawie.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy, obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

W myśl art. 8 ust. 6 ustawy, **za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się:**

1) **osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych;**

2) twórcę i artystę;

3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:

a. w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne

b. z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;

4) **wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością** oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;

5) osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty.

W ocenie Sądu Okręgowego literalne brzmienie cytowanego powyżej przepisu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej, szczególnie przy odniesieniu do go treści przepisu art. 8 ust. 6 pkt 1 tejże ustawy, wskazuje że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy systemowej uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością niezależnie od tego, czy spółka ta prowadzi działalność gospodarczą. Fakt bycia osobą prowadzącą działalność gospodarczą w rozumieniu przepisu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej związany jest wyłącznie z posiadaniem określonego statusu prawnego, tj. pozycji wspólnika w jednoosobowej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. To zaś czy ta spółka faktycznie funkcjonuje w obrocie gospodarczym oraz czy wspólnik faktycznie wykonuje prawa i obowiązki wspólnika, pozostaje na gruncie w/w przepisu bez znaczenia. Powyższe wynika wprost z różnicy brzmienia przepisu art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej, w którym ustawodawca wymienia osoby **prowadzące** pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych oraz przepisu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej, w którym ustawodawca wymienia osoby posiadające **status** wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i nie wiąże tego z faktem prowadzenia tej działalności.

Analogiczny do powyższego pogląd wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 29 lutego 2016 roku, VI SA/Wa 3215/15 (LEX nr 2043939), w którym wskazał, że okoliczność prowadzenia pozarolniczej działalności przez wspólnika jednoosobowej spółki z o.o. związana jest wyłącznie z posiadaniem określonego statusu prawnego. Tak więc rozpoczęcie wykonywania w/w działalności wiąże się bezpośrednio z momentem nabycia praw i obowiązków wspólnika w takiej spółce, czyli z dniem rejestracji spółki w KRS.

Podobnie w wyroku z dnia 19 kwietnia 2017 roku, VI Wa 2153/16 (LEX nr 2301490) Wojewódzki Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że w przypadku wspólników spółek jawnych, w sytuacji spełniania przez nich warunków do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego wynika z samego statusu prawnego osoby jako wspólnika spółki jawnej, trwa od dnia uzyskania tego statusu do dnia jego utraty i jest niezależny od prowadzenia działalności gospodarczej/osiągania przychodów

W związku powyższym Sąd Okręgowy nie zgadza się z poglądem wyrażonym przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 2 lutego 2017 roku, III AUa 798/16, że warunkiem koniecznym do obciążenia jednoosobowego wspólnika spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością składkami na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy jest ustalenie, że spółka ta faktycznie prowadziła działalność gospodarczą. Takie ustalenia należałoby czynić wyłącznie wówczas, gdyby chodziło o objęcie ubezpieczeniami społecznymi i zdrowotnym osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Na marginesie należy przy tym zauważyć, że jeżeli faktycznie odwołujący chciałby zlikwidować prowadzoną spółkę, to nic nie stoi na przeszkodzie, aby powołał jej prezesa choćby w swojej osobie i podjął kroki zmierzające do likwidacji spółki. Jeżeli zaś z jakichś względów dla ubezpieczonego istnienie spółki (...) jest wygodne lub potrzebne, to musi on się liczyć z konsekwencjami tego stanu rzeczy.

Zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu Okręgowego odpowiednie zastosowanie powyższego przepisu do wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wskazuje, że osoby te podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w całym okresie pozostawania wspólnikami takich spółek.

W konsekwencji należy przyjąć, że organ rentowy zaskarżoną decyzją prawidłowo przyjął, że S. C. w okresie od sierpnia do października 2016 roku obowiązkowo podlegał ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pozostawania wspólnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na mocy art. 227 k.p.c. a contrario oddalił wnioski odwołującego o dopuszczenie dowodu z akt skarbowych oraz akt ZUS-u, na okoliczność prowadzenia działalności przez spółkę (...), jako że jest ona nieistotna dla rozstrzygnięcia sprawy.

Jednocześnie całkowicie bezzasadny jest zarzut odwołującego, że nie jest on płatnikiem składek na swoje ubezpieczenie zdrowotne, w związku z czym zaskarżona decyzja nie powinna była zostać do niego skierowana.

Zgodnie z art. 4 pkt 2d ustawy systemowej, płatnikiem składek jest ubezpieczony zobowiązany do opłacenia składek na własne ubezpieczenie społeczne.

W myśl przepisu art. 16 ust. 4 pkt 1 ustawy systemowej, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe osób prowadzących pozarolniczą działalność finansują w całości, z własnych środków, sami ubezpieczeni.

Z zestawienia powyższych przepisów wprost wynika, że płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest sam ubezpieczony – w niniejszej sprawie S. C..

Powyższe potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 września 2014 roku, II UK 578/13 (LEX nr 1540267), w którym wprost wskazał, że wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (osoba prowadząca pozarolniczą działalność) jest płatnikiem składek na swoje ubezpieczenie zdrowotne.

W konsekwencji powyższego organ rentowy prawidłowo zaskarżoną decyzję skierował do S. C..

Nie zasługuje także na uwzględnienie zarzut ubezpieczonego, że zaskarżona decyzja zawiera nieprawidłowe pouczenie o możliwości złożenia odwołania, tj. nie zawiera terminu ani sposobu jego złożenia. Integralną część decyzji ZUS z dnia 21 marca 2017 roku stanowi znajdujące się na jej końcu „Pouczenie”, w którym wskazano, że S. C. może wnieść od niej odwołanie do Sądu Okręgowego w Częstochowie, za pośrednictwem organu rentowego, w terminie miesiąca od doręczenia decyzji.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w związku z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.).